

John McCain: Ülkesine Hizmet

Domenick DiPasquale

© AP Images/Gail Burton

Başkanlık adaylığı kampanyası sırasında Annapolis, Maryland'de bulunan Senatör John McCain, mezunu olduğu A.B.D. Deniz Harp Okulu'nda 2008 yılının Nisan ayında destekçilerine hitap ediyor.

Cumhuriyetçi Parti'nin başkan adayı, ülkesine deniz subayı ve Kongre üyesi olarak 50 yıldır hizmet ediyor. McCain, Bush yönetiminin girişimlerinin birçoğunu desteklemiş olsa da, dış ve iç politikada yeni bir yaklaşım vaat ediyor.

Domenick DiPasquale US Information Agency ve Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı diplomatı olarak Gana, Kenya, Brezilya, Bosna, Singapur ve Slovenya'da 27 yıl boyunca görev yaptı.

John McCain'ın 2008 yılında Cumhuriyetçi Parti'nin başkan adayı olarak gösterilmesi, ülkesine yaptığı 50 yıllık olağanüstü hizmetin çok anlamlı bir biçimde taçlandırılmış olmasını yansıtıyor.

Deniz Kuvvetleri pilotu, Vietnam'da savaş esiri, Kongre üyesi ve ABD Senatörü olarak, McCain'ın hayatı, aklından geçeni söylemeye, değer ve ilkelere olan derin bağlılığı, görev aşkı ve çok yoğun bir biçimde savunduğu bağımsız karakterinden taviz vermemek iradesi ile yaşanmış bir hayattır. Kuzey Vietnam'da onu esir alanların öfkesine sebep olan, ve hatta Cumhuriyetçi Parti'nin içindeki meslektaşlarının bile bazen tepkisini çeken bu nitelikleri, aynı zamanda milyonlarca Amerikalı seçmenin destek ve takdirini kazanmasına neden olmuştur.

Almanac of American Politics yayının "siyasetimizde ulusal bir kahraman olarak tanınmaya en yakın şahıs" diye tanımladığı ve Gümüş Yıldız, Üstün Uçuş Madalyası, Mor Kalp gibi nişanların sahibi olan McCain, halihazırda mevcut olan ününü bağımsız bir yaklaşım sergilediği 2000 yılı Cumhuriyetçi Parti'nin başkan aday adaylığı yarışında birçok Amerikalı'nın desteğini alarak, bir kat daha arttırdı. O gayretinde mağlup olmasına rağmen, Amerikan Senatosu'nun özellikle milli güvenlik konularında en güçlü üyelerinden ve Cumhuriyetçi Parti'nin en saygı duyulan şahsiyetlerinden biri olarak çıktı. Kişisel onur, McCain'in özel ve kamu hayatında bilinen karakterinin belki diğer tüm özelliklerinden daha fazla tutarlı bir biçimde kişiliğinin merkezindeki yerini korumuştur.

McCain, Faith of My Fathers – Atalarımın İnancı isimli otobiyografisinde, "Çok değer verdiğim bağımsızlığımın dalga geçilip, ayaklar altına alındığı hapisanede, izzet-i nefsimi ülkeme olan ortak sadakatte buldum." "Her türlü onur beraberinde sorumluluk da getirir. Benimle birlikte ülkemize hizmet edenler, sorumluluklarımızı kabul etmiş ve böyle bir imtiyaz için minnet duymuşlardır" diye yazmıştır.

İlk Yıllar

Birleşik Devletleri Deniz Kuvvetleri Amiralleri olan bir büyük baba ve baba'nın torunu ve oğlu olan John Sidney McCain, 29 Ağustos 1936 tarihinde A.B.D. idaresi altındaki Panama Kanal Bölgesi topraklarında doğmuştur. İskoçya'nın dağlık bölgelerinde kökleri olan ailesinin askeri mirası, McCain'in atalarından birinin George Washington'un yanında görev aldığı, Amerika'nın 18. yüzyıldaki Bağımsızlık Savaşına kadar uzanıyor.

Tipik bir subay ailesi gibi, genç McCain, babasının görev yerlerinin değişmesi nedeniyle ailesinin sürekli farklı deniz üslerine taşınmasına çabuk alışmayı öğrendi. Mütemediyen yaşanan bu göçler, McCain'in mizacının şekillenmesinde bir rol oynamış olabilir. Kendi ifadesiyle, "Gittiğim her yeni okulda, kaybettiğim arkadaşlarımın yerine koyabileceğim yeni arkadaşlıklar kurmak için heyecanlanıyordum...Her yeni okulda biraz cüretkar tavırlarımla biraz daha pışkin bir baş belası haline geliyordum."

1954 yılında, McCain, Alexandria, Virginia'daki Episcopal High School'dan mezun olmuş ve Birleşik Devletleri Deniz Harp Okulu ile "kaçınılmaz randevusuna"yetişmişti. Okulda kendi tarifiyle "dört yıllık bir itaatsizlik ve asilik kursu"na başladı. Cana yakın ve her zaman eğlenceye hazır bir kişilik olarak tanınması ile birlikte, davranışları nedeniyle ihtar ve disiplin cezaları alıyor ve çoğu zaman da akademik anlamda zorlanıyordu. Herşeye rağmen, McCain azimliydi ve 1958 yılında mezun oldu.

Deniz Havacısı ve Savaş Esiri

Deniz Subayı olarak mezun olduktan sonra, McCain, Pensacola, Florida'da uçuş okuluna devam ederek, pilot oldu. 1960'lı yılların başında Akdeniz'de konuşlanan uçak gemilerinde bir kaç kez görev yaptı. Ancak 1960'lı yılların ortalarında, Amerika'nın Vietnam savaşı ile olan ilgisi derinleştikçe, McCain komuta pozisyonlarına ilgi duymaya başladı, ve bunu becermenin en iyi yolunun, başarılı muharebe görevleri gerçekleştirmekten geçtiğine kanaat getirdi. 1967 yılında Kuzey Vietnam sularındaki Tonkin Körfezinde konuşlanmış USS Forrestal gemisindeki görevi esnasında, dehşet verici bir yangının geminin uçuş güvertesinde yayılıp kalkış bekleyen McCain'in A-4 Saldırı jetini sarması ile, kendisini canlı olarak zor kurtardı.

Bundan kısa bir süre sonra, McCain gönüllü olarak hasarlı uçaktan ayrılıp, başka bir filonun bulunduğu USS Oriskany uçak gemisinde göreve başladı. McCain'ın hayatı, 26 Ekim 1967 tarihinde ebediyen değişti. Hanoi'de bir elektrik santraline düzenlenen bir bombalama operasyonunda görevliyken, karadan havaya atılan bir füze ile McCain'ın pilotluğunu yaptığı A-4 uçağının sağ kanadı tamamen parçalanıp düşmüştü. Uçağından atlayarak kurtulan McCain, şehir merkezinde bulunan bir göle paraşüt ile inmiş, ve bunun sonucunda iki kolu ve diz kapağı kırılmıştı. Anında yakalanan McCain, Kuzey Vietnam'ın savaş esiri kamplarında, çoğu zaman kendisine karşı son derece gaddarca davranışların ve işkencelerin gerçekleştiği beş buçuk yıllık esaret hayatına başladı.

Diğer Amerikalı savaş esirleri gibi, McCain de sık sık onu esir alanlar tarafından uygulanan, askeri bilgi almak veya Amerika karşıtı propaganda yapmakta kullanılacak demeçler alabilmek için, vahşice dövülmelerin ve soruşturmaların hedefiydi. Bir erken tahliye teklifini reddettikten sonra, günlerce süren dayaklar sonucu zorla alınan bir ifadeyi imzaladı, ve bu olay ona çok çile çekirmiş, utanç duymasına sebep olmuştu. Ama bu kişisel dip noktasından toparlanarak, "çetin bir direnişçi" olarak tanınmayı başarmıştı - ki bu tabir, savaş esirlerinin aralarındaki en kuvvetli olanlara layık gördükleri, en anlamlı iltifattır.

McCain, iki yıl tek başına bir hücrede tutulmasının da dahil olduğu mahkumiyete dayanıklılığını inanca bağladı - "Tanrı'ya, ülkeye, diğer esirlere olan inanç." Diğer savaş esirlerinin direnç ve cesaretlerinden bahsederken, McCain mahkumiyetini paylaşan arkadaşlarını "Benim için bir fener oldular, evime dönüş yolumu onurla aydınlatan cesaret ve inanç feneriydiler, ve ben onun ışığında kalabilmek için panik ve umutsuzluğa karşı mücadele ettim."

Siyasete Giriş

1973 yılının Ocak ayında Birleşik Devletler ile Kuzey Vietnam arasında, tüm savaş esirlerinin de serbest bırakılmasını öngören barış anlaşmasının imzalanmasından sonra, McCain 15 Mart 1973'te yeniden özgürlüğüne kavuştu. Savaş dönemi almış olduğu darbe ve sakatlıklara rağmen -haber görüntülerinde McCain'ın onu özgürlüğe getiren uçaktan topallayarak indiği gözlemlenmişti - kendisini fiziksel anlamda rehabilite etmek için çok yoğun çalışmış; öyle ki, yeniden deniz kuvvetlerinde pilot olarak uçuşa geri dönmüştü. 1973-1974 yılları arasında Washington'daki National War College'de okumuş ve o dönemde mahkum olan savaş esirlerinin esaretleri sırasındaki dirençlerini inceleyen bir tez hazırlamıştı, ancak McCain'ın hayatına yeni bir yön çizecek olan gelişme, bir sonraki görevi ile geldi.

1977 yılında McCain Deniz Kuvvetleri'nin Birleşik Devletleri Senatosuna irtibat subayı olarak göreve başladı. New York Times'a göre, McCain bu rolünde "yasama tartışmalarının çekişmelerinden çok zevk aldı (ve)...ideolojik uçurumları aşan ve daha sonraki Senato kariyerinde de iz bırakacak olan kişisel dostluklar ve profesyonel işbirlikleri kurdu." 1981 yılında Amirallik rütbesi teklifini geri çevirerek Deniz Kuvvetlerinden emekli olan McCain, 1980 yılında evlendiği ikinci eşi Cindy'nin doğum yeri olan Arizona eyaletine yerleşti. 1982 yılında ise siyasete girme konusunda ilk teşebbüsünü yaptı ve Arizona'nın Birinci Kongre Bölgesi'nden oyların % 66'sını alarak, Birleşik Devletleri Temsilciler Meclisine seçildi. Bu makama yeniden 1984 yılında seçilen McCain, 1986 yılında halihazırda Senatör olan Barry Goldwater'ın (ki Goldwater 1964 yılında Cumhuriyetçi Parti'den başkan adayı idi) terk ettiği koltuğu doldurmak için Senato seçimlerinde aday oldu ve kazandı.

Senato kariyerinin ilk yıllarında, McCain kişisel tecrübesine yakın olan ulusal savunma, gazileri destekleme, ve Vietnam ile ilişkileri normalleştirme gibi konular üzerinde odaklandı. Vietnam ile ilişkileri normalleştirme konusu üzerinde yaptığı çalışmalarını, kendisi gibi Vietnam savaş kahramanı olan Demokrat Partili Senatör John Kerry ile birlikte yürüttü. Yıllar sonra, Kerry 2004 yılında Demokrat Parti'nin başkan adayı olup, Vietnam'daki askeri hizmetini doğru bir biçimde yansıtmadığı eleştirilerine maruz kalınca, McCain, kendisi gibi gazi olan Kerry'nin savaş sicilini savundu.

McCain için siyasi koridorun diğer tarafı ile uzlaşma gayretleri, sıradışı bir davranış değil. Senato'daki Demokrat partili meslektaşları ile karmaşık, tartışmalı konular üzerinde fikirbirliği yaratma çabaları – Vietnam ile ilişkilerin normalleşmesi konusunda olduğu gibi bazen başarılı; çok tartışmalı yasadışı göçmenlik konusunda Senatör Edward Kennedy ile birlikte yaptığı çalışmadaki gibi ise bazen başarısız sonuçlarla – sürekli olmuştur. Senato'daki dördüncü görev dönemindeki McCain,- güçlü bir ulusal savunma, düşük vergiler, aktivist hakimlerin tayinine muhalefet, ve kürtaj karşıtlığı ve benzeri- çoğunlukla ılımlı Cumhuriyetçi siyasi görüşlerin hakim olduğu çizgisini koruyan bir kongre oylama sicili oluşturmuştur.. Ama aynı zamanda da seçim kampanyalarının finanse edilmesi yasasında reformları destekleyen, israflı devlet harcamalarının muhalifi olan, yasama organı temsilcilerinin kendi projelerinin finanse edilmesi için fonların ayrılmasına karşı çıkan kişiliği ile, partisinin çizgisine zaman zaman başkaldırmakla da tanınmıştır.

Başkanlığa Aday Olmak

McCain'in başkanlık siyasetine yaptığı ilk atılım, 2000 yılında Cumhuriyetçi parti'nin aday adayı olma gayreti ile gerçekleşti. Birçok seçmen açıksözlülüğünü, kendisini tiye alan espi anlayışını, ve dürüst üslubunu çekici bulurken, bu nitelikler aynı zamanda ulusal çapta McCain'in dikkat çekmesine sebep olmuş ve geleneksel parti sınırlarının ötesinde de destek bulmasına neden olmuştu; seçim kampanyası sırasında kullandığı otobüs "Dürüst Konuşma Ekspresi" adını taşıyordu. McCain, hiç bir zaman önemini yitirmeyen, ülkenin her genel seçiminde yapılan ilk önseçim eyaleti olan New Hampshire önseçimlerinde, lider olarak çıkacağı varsayılan George W. Bush'a karşı beklenmedik bir galibiyet aldı. Ama bu seçimden sonra başka eyaletlerdeki çekirdek Cumhuriyetçi Partili seçmenleri çekmekte başarısız olan kampanyası, farklı sonuçlar aldı. California ve New York gibi büyük eyaletlerde mağlup olduktan sonra, desteğini o yılın Kasım ayında seçimlerin galibi olarak Beyaz Sarayı yeniden Cumhuriyetçilere kazandıran Bush'a verdi.

Bu dönemi takip eden bir kaç yıl boyunca, McCain'in ulusal siyasetteki profili yerini korumaya devam etti. Kongre nihayet 2002 yılında McCain ve Demokrat Parti'li Senatör Russ Feingold'un kaleme aldığı seçim kampanyası finans reform yasasını onayladı. Güçlü bir ulusal savunma politikası destekçisi olan McCain, 2003 yılında Irak'a girilmesini destekledi, ama daha sonra savaşın ilk aşamalarında yönetilme biçimini çok sert bir şekilde eleştirdi. 2004 yılında % 77ye karşı % 21 gibi bir oy farkı ile seçilerek Senato'ya dördüncü kez giren McCain, 2008 yılı Başkanlık seçimleri için Cumhuriyetçi parti'nin en güçlü, hatta önde gelen, adayı olarak görülüyordu.

Cumhuriyetçi Parti'den 2007 yılından itibaren, bir sonraki yılın önseçim ve parti kurultayı maratonlarına katılacak olan çok sayıda aday ortaya çıktıkça, McCain kampanyası personel sorunları, ciddi finansal sorunlar ve anketlerde gittikçe azalan konumları itibarıyla kendi içine doğru patlamaya başladı. McCain'in azmi – onu savaş esiri olduğu yıllarda yaşama bağlayan bu nitelik – yine bu zor dönemde vazgeçilmez bir unsur olduğunu ispatladı. Danışmanlarından biri McCain'e "Senin için çok karışık

bir stratejim var, ayakta kalan son adam olana dek, bu yarıştan vazgeçme" demişti. McCain tam da bunu yaptı. Seçim zamanlarında yapılan ilk kurultay olan Iowa kurultayını pas geçerek, bir anlamda kumar oynayan McCain, çabalarını 2000 yılında üstün başarı sergilediği New Hampshire eyaletinde 8 Ocak'ta yapılacak olan önseçime odakladı.

Bu eyalette aylar geçirip, New Hampshire'in bağımsızlıkları ile ünlü seçmenleri ile 101 mahalle toplantısı gerçekleştiren McCain, Cumhuriyetçi Parti'deki önde gelen rakiplerini geride bırakarak çok önemli bir galibiyet ile mükafatlandırıldı. Önseçimlerini nispeten erken gerçekleştiren diğer eyaletlerdeki sonuçlarda McCain galibiyetlerini Massachusetts eyaletinin eski valisi Mitt Romney, Arkansas eyaleti eski valisi Mike Huckabee gibi adaylar ile paylaşırsa da, parti içindeki aday adayları arasında öncü pozisyonunu 5 Şubat'ta 20 eyalet'te birden yapılan ve "Süper Salı" olarak bilinen önseçim ile sağlamlaştırdı. California, Illinois, ve New York gibi nüfusu yoğun olan eyaletleri kazanarak, delege sayısında rakiplerinin yakalamayacağı kadar öne geçmişti. 4 Mart'ta ise, Ohio ve Texas eyaletlerindeki zaferleri ile McCain, gereken 1.191 delege sayısı eşiğini geçmiş ve Cumhuriyetçi Parti'nin başkan adayı olmayı garantilemişti.

McCain Başkanlığı

McCain'in yaşı kampanya esnasında sıkça gündeme gelmiştir; seçilirse, McCain 72 yaşında başkanlık makamı andını içecek, ve bu ilk başkanlık döneminde seçilen en yaşlı başkan olması anlamına geliyor. Başkan adayı, yaşı ve göreve hazır olması ile ilgili kaygıları, yüksek tempolu bir kampanya programı ve artık tescilli hale gelmiş – "toprak kadar yaşlıyım" ve "Frankenstein'dan daha fazla yara izim var" gibi kendisine yönelik espiroi anlayışı ile yatıştırmaya çalışıyor. McCain belki de aynı zamanda sağlığı ve enerji düzeyinin başkanlık makamı için yeterli olduğunu, zaman zaman 96 yaşındaki annesi Roberta'yı kampanya mitinglerine götürerek ince bir şekilde mesaj veriyor. McCain'in kampanya platformu, birçok geleneksel Cumhuriyetçi politikalarına olan desteğini yansıtsa da, aynı zamanda da gerektiğine inandığı durumlarda yeni bir yol çizmeye hazır olduğunu gösteriyor. 2007 yılında Irak'ta bulunan Amerikan askerlerinin artışı güçlü bir biçimde destekleyen McCain, Irak ve Afganistan'daki Amerikan askeri varlığının, o ülkeler istikrara kavuşana kadar sürmesi gerektiğini savunmuş, ve uluslararası teröre karşı agresif bir mücadelenin devam etmesi gerektiği çağrısında bulunmuştur – ki bunlar ABD'nin mevcut dış politika ilkelerinin devamıdır. Enerji planı nükleer enerjinin daha fazla kullanılması ve daha fazla offshore petrol aramalarına yer veriyor. Ekonomik politikası ise Bush başkanlığı döneminde yürürlüğe giren büyük vergi indirimlerinin kalıcı hale gelmesi taraftarı.

© AP Images/Stephan Savoia

2000 yılı başkanlık yarışmasında New Hampshire eyaleti seçmenleri ile biraraya gelen John ve Cindy McCain'in üzerine konfeti yağarken.

Ancak başka konularda McCain mevcut yönetiminkinden farklı yaklaşımlar vaat etmektedir. Örneğin, dış politika hususunda Birleşik Devletler'in müteffikleri ile daha yakın bir işbirliği sergileyeceğini vurgulamıştır. Aynı zamanda küresel ısınma ve iklim değişikliği gibi konulara daha aktivist bir duruş ile birlikte, Birleşik Devletler'deki sera gazı salınımında 2050 yılına kadar yüzde 60 oranında bir düşüş sözü vermiştir. 2008 seçimlerinin sonucu ne olursa olsun, kuşkusuz, McCain ömrünü adadığı ülkeye hizmet etmeye devam edecektir. Bunun nedeni, otobiyografisinde geçen bir kısımdan yapılan bir alıntıda, basit ancak anlamlı bir şekilde yansıtılan, Kuzey Vietnam'da esir olduğu dönemi anlattığı bölümde ifade ediliyor. "Amerika'yı bir süre için kaybedene kadar, onu ne denli sevdiğimi anlamamıştım."

Bu makalede ifade edilen fikirler, Birleşik Devletleri hükümetinin görüş veya politikalarını yansıtmayabilir.